

**Ministry of Agriculture
and Rural Development**

Opinia Polski na temat wyników przedstawionych w Raporcie (wersja robocza)

GRUPA EKSPERTÓW CUKIER

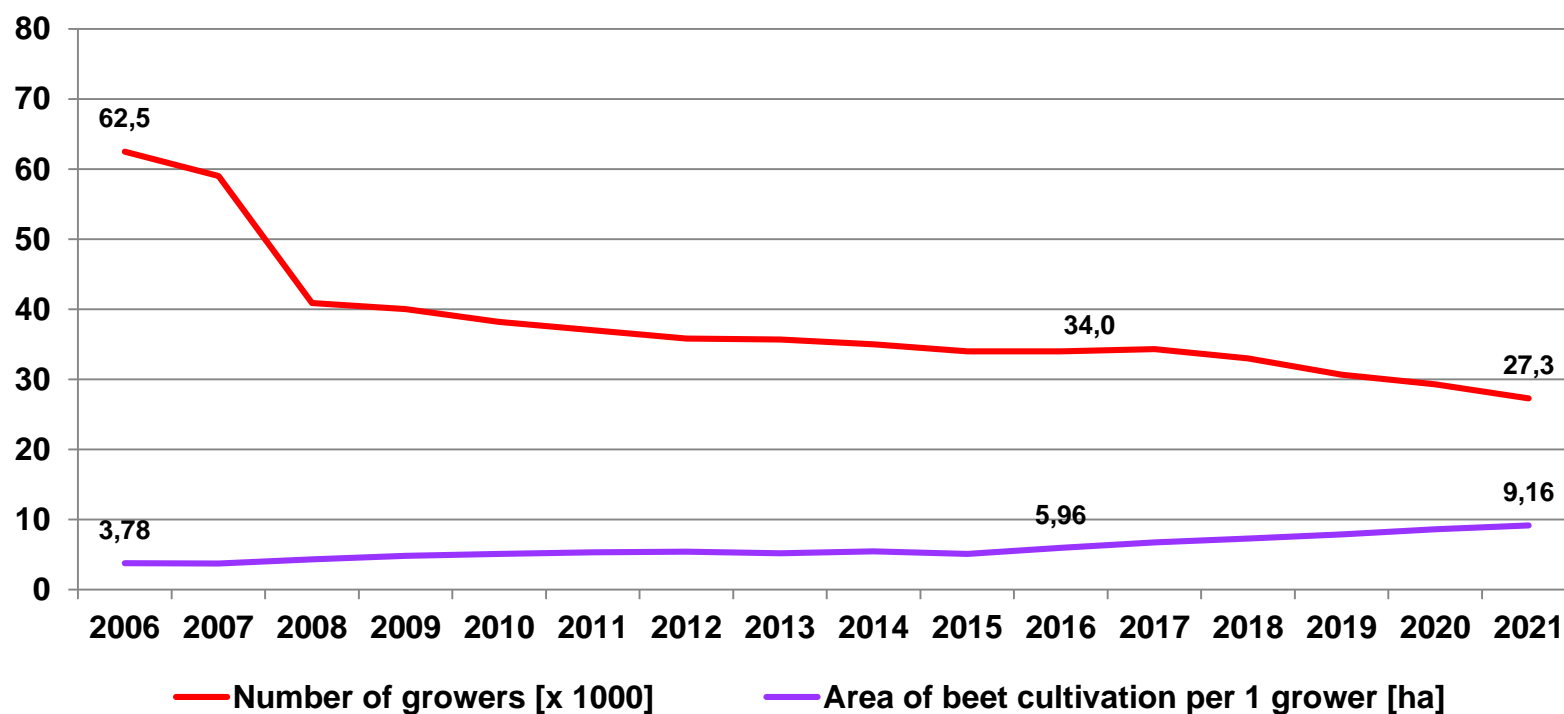
25 lutego 2022

**Ministry of Agriculture
and Rural Development**

Zmiany strukturalne na poziomie plantatorów

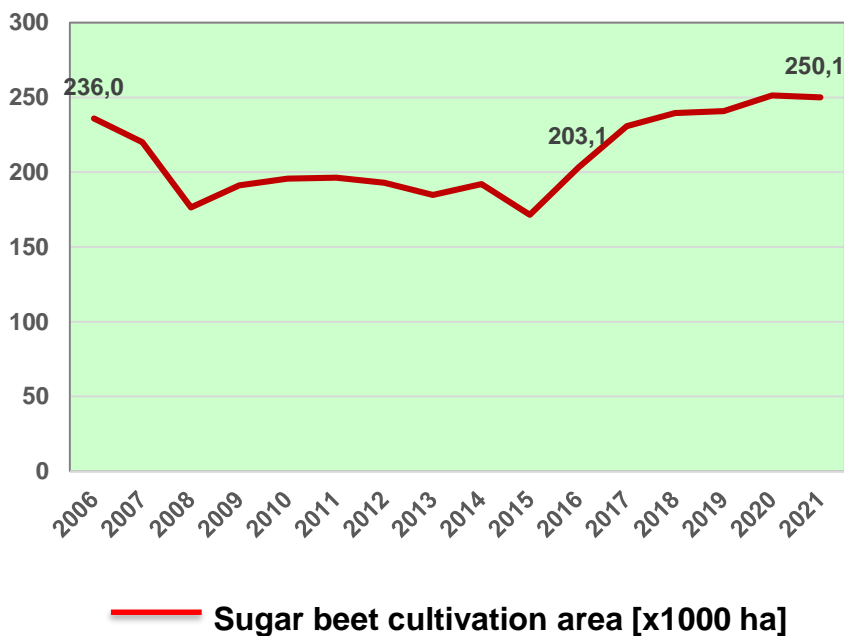

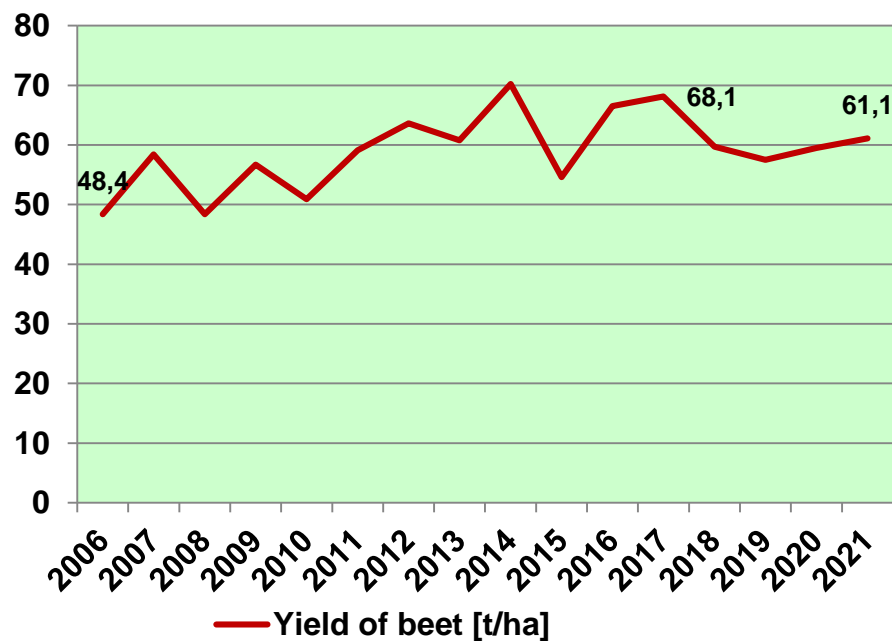
Ministry of Agriculture and Rural Development

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych [tys. ha]

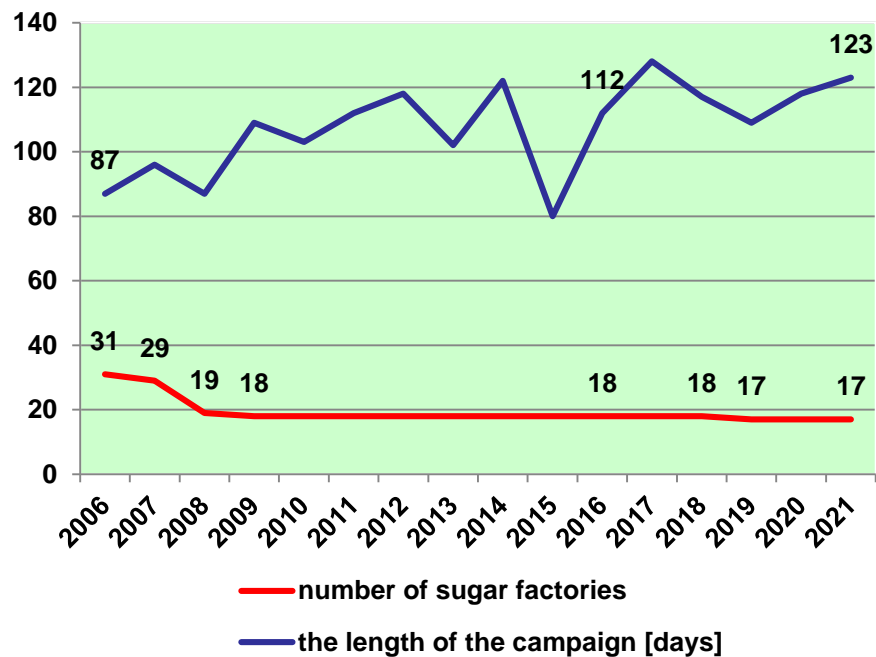
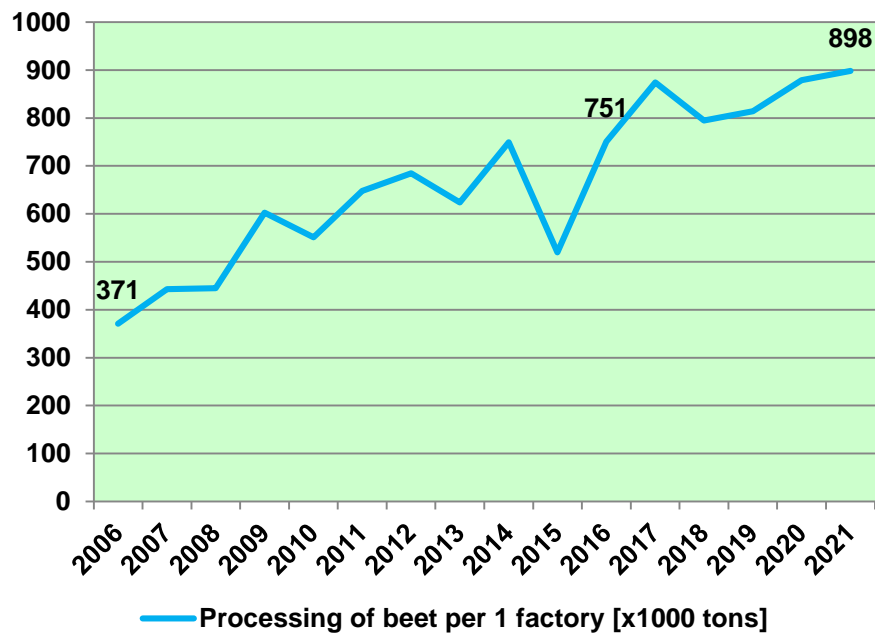

Plon buraków cukrowych [t/ha]

Zmiany strukturalne na poziomie producentów cukru

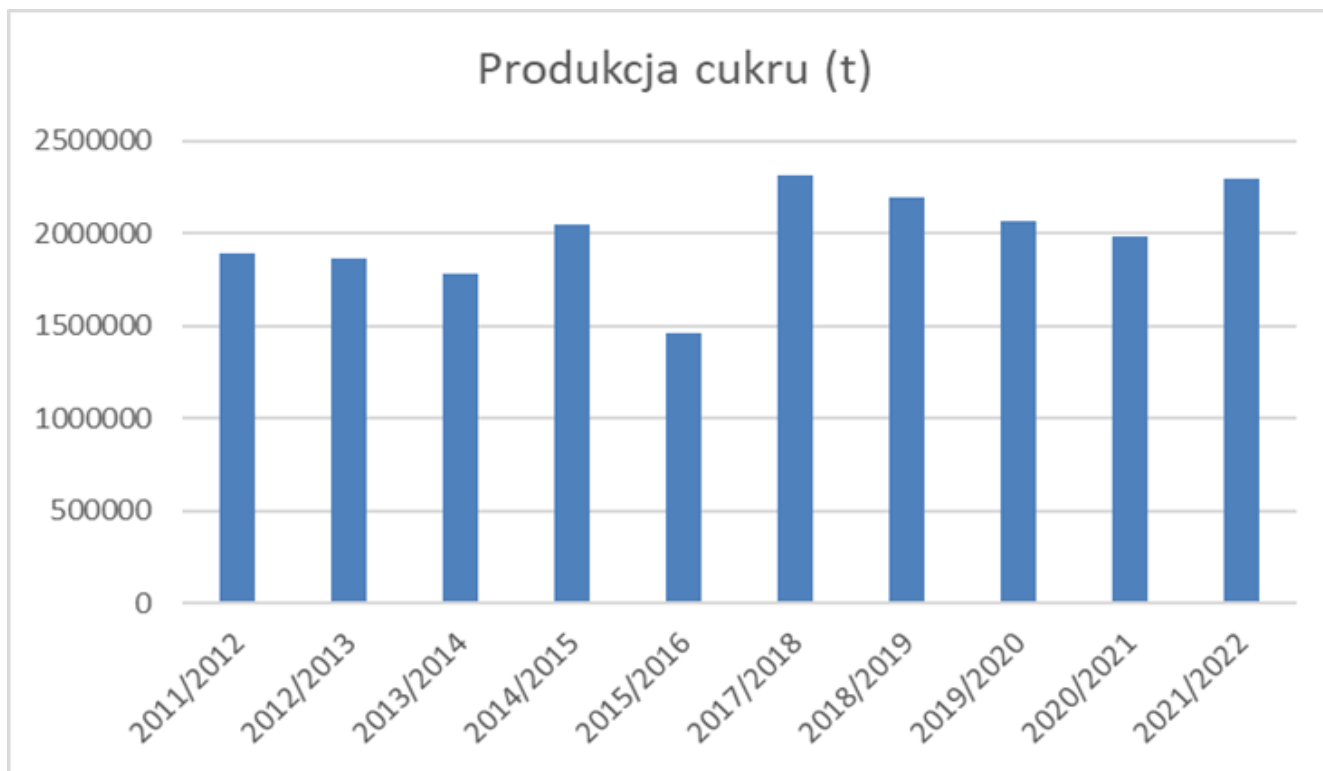

**Ministry of Agriculture
and Rural Development**

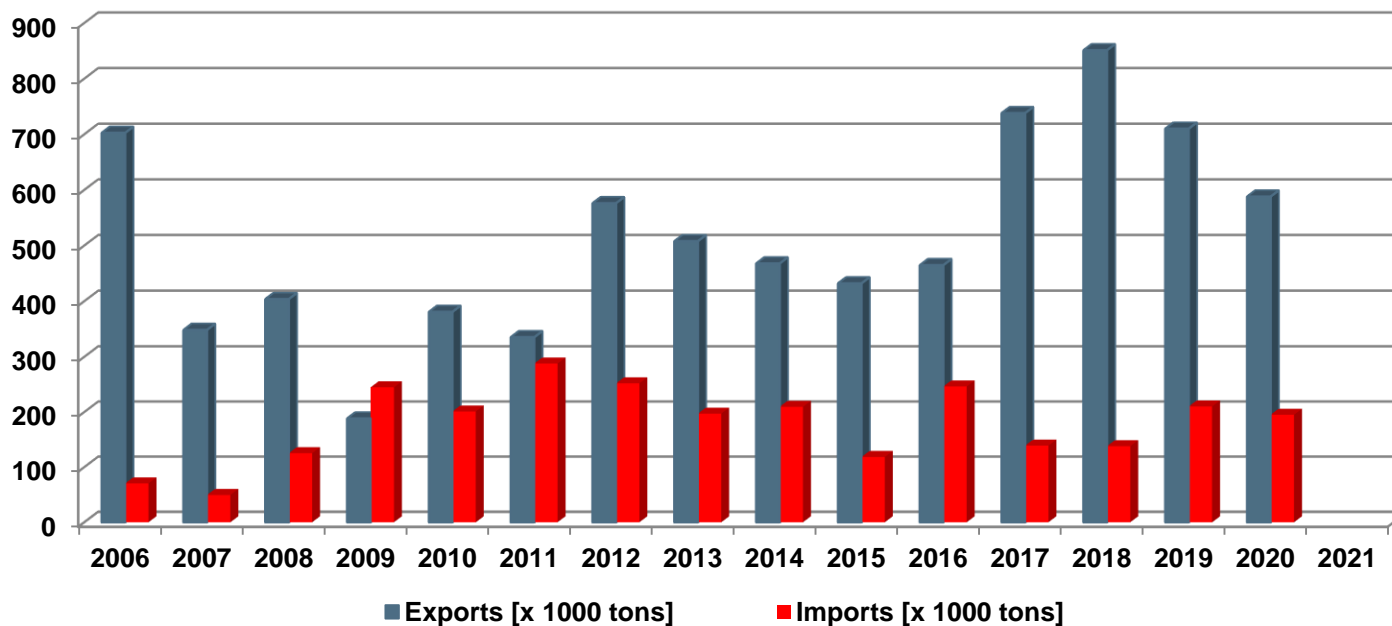

Produkcja cukru [t]

Handel zagraniczny cukrem [tys. ton]

Dostosowanie sektora do nowej sytuacji prawnej (po zniesieniu kwot):

- branża cukrownicza przeprowadziła **procesy dostosowawcze** do zmian regulacji rynkowych,
- silne powiązanie unijnego rynku cukru z rynkiem światowym, co wpływa na **wzrost niepewności** na rynku,
- **potencjał produkcji** przemysłu cukrowniczego w Polsce utrzymuje się na niezmiennym poziomie i wynosi ok. 2,5 mln ton; **nie jest on w pełni wykorzystany**, ponieważ w ostatnich latach produkcja cukru wynosiła 2 - 2,3 mln ton,
- powierzchnia uprawy buraków cukrowych wzrosła, ale **od 2016 r.** z uprawy buraków **wycofało się ok. 20% plantatorów**, a także **w 2019 r. z produkcji została wyłączona jedna cukrownia**,
- wzrost powierzchni uprawy buraków cukrowych wynikał z **rywalizacji producentów cukru o zachowanie udziału w rynku** i potrzeby zwiększenia skali produkcji, a tym samym zminimalizowania kosztów jednostkowych,
- w 2021 r. producenci buraków cukrowych uzyskali dochód z ich uprawy, jednak jego poziom bez wsparcia dopłat związanych z produkcją nie był wysoki.

W opinii Polski przedstawiony Raport:

- **dobrze odzwierciedla zmiany w unijnej branży po reformie w 2017 r.**, w tym w zakresie zmian strukturalnych, procesów dostosowawczych, zmienności cen cukru i buraków cukrowych.
- **prezentuje spójne rekomendacje**, w szczególności w zakresie:
 - **strategicznego znaczenia branży** w sektorze rolno-żywnościowym - gdyż cukier pozostaje podstawowym środkiem słodzącym, a uprawa buraków cukrowych korzystnie wpływa na bioróżnorodność produkcji, ochronę środowiska, gleby,
 - **znaczenia kontraktacji** buraków cukrowych w łańcuchu dostaw,
 - **utrzymania dopłat związanych z produkcją** buraków cukrowych, które mają pozytywny wpływ na odporność sektora i odgrywają istotną rolę w dochodowości uprawy,
 - wdrożenia instrumentów zarządzania ryzykiem produkcyjnym i handlowym,
 - wskazania ryzyka związanego z realizacją strategii „Europejski Zielony Ład” i „Od pola do stołu”,
 - **zagrożenia wynikającego z dalszej liberalizacji zasad przywozu cukru do UE.**

**Ministry of Agriculture
and Rural Development**

Jednocześnie Raport nie przedstawia nowych rozwiązań, które mogłyby poprawić odporność sektora.

Najważniejsze problemy w sektorze cukru w Polsce (w opinii sektora i administracji):

- **spadek dochodowości uprawy** buraków cukrowych w wyniku redukcji cen cukru po zniesieniu systemu kwot oraz w związku ze znaczącym wzrostem kosztów produkcji (nawozy, energia),
- **duża dysproporcja w sile negocjacyjnej** pomiędzy plantatorami, a producentami cukru,
- **znaczne rozdrobnienie gospodarstw** przy jednoczesnym słabym zorganizowaniu plantatorów w grupach i organizacjach producentów, brak organizacji międzybranżowej,
- silna konkurencja pomiędzy producentami cukru, co wpływa **na presję na poziom cen cukru i buraków cukrowych**,
- **postępująca liberalizacja zasad przywozu** cukru do UE,

Najważniejsze problemy w sektorze cukru w Polsce (w opinii sektora i administracji) cd.:

- **ograniczenia w stosowaniu** środków ochrony roślin,
- z punktu widzenia plantatorów - **niewystarczająco przejrzyste zasady kontraktacji buraków cukrowych**, w tym w zakresie ustalania cen, klauzul dotyczących podziału wartości,
- nasilenie się **niekorzystnych zjawisk pogodowych** oraz coraz większe narażenie na zagrożenia ze strony chwastów, chorób i szkodników.

Główne obawy uczestników rynku cukru:

- związane są z **opłacalnością produkcji** buraków cukrowych,
- **niewystarczająca skuteczność dostępnych mechanizmów zarządzania:** rynkiem, ryzykiem, zmiennością cen, marż i przychodów,
- **konsekwencje realizacji strategii** „Europejski Zielony Ład” i „Od pola do stołu”,
- **wzrost ryzyka** produkcyjnego i handlowego, a tym samym trudności w planowaniu produkcji cukru związane ze zmianami sytuacji na rynku,
- choroby buraków cukrowych wywołane przez szkodniki,
- ograniczenia w stosowaniu środków ochrony roślin,
- **wzrost kosztów** uprawy i produkcji cukru (środki ochrony roślin, energia) oraz wahania kursów walut,
- **zmienność cen cukru**, która utrudnia działalność gospodarczą w wielu działach przemysłu spożywczego.

Oczekiwania sektora:

- **poprawa zarządzania ryzykiem** dla zapewnienia stabilności sektora cukru,
- **utrzymanie płatności** powiązanych z produkcją do buraków cukrowych, która stabilizuje dochody plantatorów, pozwala na łagodzenie skutków ryzyka cenowego, pozwala na utrzymanie uprawy buraków cukrowych i dostaw surowca do cukrowni zlokalizowanych w naszym kraju, pozwala też na odpowiedni płodozmian,
- **wzmocnienie** w przepisach unijnych **siły negocjacyjnej rolników** w negocjacjach z producentami cukru,
- **realistyczne podejście** do wdrożenia założeń Zielonego Ładu,
- prowadzenie polityki handlowej z krajami trzecimi, która zapewni **przestrzeganie unijnych norm produkcji dla towarów importowanych**,

Oczekiwania sektora cd.:

- wspieranie wszelkich inicjatyw mających na celu dostarczenie rolnikom skutecznych narzędzi do ochrony upraw przed agrofagami,
- wsparcie dla nowych technik hodowlanych, które przyczynią się do rozwoju zrównoważonych systemów rolno-spożywczych,
- rolnicy oczekują **bardziej przejrzystych umów kontraktacji**, w tym w zakresie sposobu dochodzenia do ceny za buraki cukrowe, a także wyższych premii za wczesne i późne dostawy.

Podsumowanie:

- **Utrzymanie konkurencyjności** uprawy buraków cukrowych i produkcji cukru jest kluczowe, ponieważ m.in.:
 - cukier jest podstawowym środkiem słodzącym,
 - uprawa buraków cukrowych korzystnie wpływa na bioróżnorodność, ochronę środowiska i gleby, gospodarkę paszami,
 - brak opłacalności w tym sektorze doprowadzi do ograniczenia produkcji cukru w kolejnych regionach UE; odtworzenie produkcji cukru po jej likwidacji jest praktycznie niemożliwe z uwagi na skalę takiej inwestycji; miejsce cukru pochodzenia unijnego na rynku UE szybko zajmie cukier pochodzący z krajów trzecich z uwagi na postępującą liberalizację międzynarodowego handlu cukrem, a tym samym UE uzależni się od importu tego strategicznego produktu,
 - produkt uboczny z produkcji cukru, jakim jest melasa, jest podstawowym produktem w sektorze drożdżowniczym, a dostępność i ceny melasy wpływają na sytuację w tym sektorze.

Podsumowanie cd.:

- Sytuacja w sektorze cukru w UE jest silnie uzależniona od sytuacji na świecie, a uprawa buraków cukrowych jest silnie uzależniona od warunków pogodowych oraz mocno narażona na zagrożenia ze strony chwastów, chorób i szkodników – czyli czynników na które mamy ograniczony wpływ,
- Dlatego **sektor cukrowniczy powinien być nadal obiektem szczególnego zainteresowania, monitorowania i wspierania w ramach WPR. Bez tego,** w tym bez utrzymania wsparcia dla tego sektora, nie da się uniknąć drastycznego spadku liczby plantatorów buraków cukrowych i produkcji cukru, co będzie miało **skutki społeczne, gospodarcze i środowiskowe.**

**Ministry of Agriculture
and Rural Development**

Thank you for your attention